

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	48516 Соціокультурна аналітика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	034 Культурологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

27.03.2026 р.

Справа № 0222/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Юрій Громик – представник ЗВО,

Головей Вікторія Юріївна – гарант ОП,

Шевчук Дмитро Михайлович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48516
Назва ОП	Соціокультурна аналітика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Державний стандарт вищої освіти для третього рівня за спеціальністю 034 Культурологія наразі відсутній. Програмні результати навчання були розроблені ЗВО самостійно. ПРН, зазначені у програмі, загалом відповідають вимогам НРК для 8-го рівня.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Оскільки метою ОНП є підготовка докторів філософії з культурології, які здатні розв'язувати комплексні дослідницькі проблеми зокрема й в галузі науково-педагогічної діяльності, актуальним є врахування професійного стандарту "Викладач закладів вищої освіти". Проте експертний аналіз виявив розрив між стратегічною метою програми та її фактичним дидактичним наповненням у частині формування викладацької майстерності. Попри заявлену вимогу щодо «оволодіння навичками педагогічної роботи», формулювання фахових компетентностей (ФК 6, ФК 7) та програмного результату навчання (ПРН 7) мають загальний характер і лише опосередковано відображають цю мету. Вони фокусуються на етичних та світоглядних аспектах, що не забезпечує формування конкретних інструментальних навичок, необхідних викладачу вищої школи на 8-му рівні НРК. Зміст ОНП, зокрема ФК та ПРН, не корелює з ключовими трудовими функціями, визначеними у професійному стандарті "Викладач закладу вищої освіти". Поза увагою залишаються такі аспекти, як: методика викладання фахових дисциплін; системна організація освітнього процесу; розроблення та проектування освітніх компонентів; створення сучасного навчально-методичного забезпечення, володіння методами та критеріями оцінювання результатів навчання. Отже, перелік ФК та ПРН освітньо-наукової програми потребує коригування у відповідності до професійного стандарту "Викладач закладу вищої освіти".

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Програма має мету, що відповідає Стратегії розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2026-2030 роки, зокрема в частині формування університету як центру міждисциплінарних досліджень та «університету Прикордоння».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін. Пропозиції стейкхолдерів були враховані в редакції ОП. ГЕР звертає увагу ЗВО на те, що представлений на сайті звіт за результатами опитування не

дозволяє оцінити, чи враховані пропозиції здобувачів щодо реалізації ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОНП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки. Кафедра співпрацює з закордонними партнерами, а також з освітніми та науковими інституціями з метою обміну досвідом щодо наукових проєктів та викладання культурологічних дисциплін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Наукова складова охоплює 180 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Попри наявність структурно-логічної схеми та матриць відповідності, які формально засвідчують забезпечення всіх ПРН обов'язковими компонентами, детальний аналіз змісту програми виявив, що сукупність освітніх компонентів не забезпечує досягнення заявленої мети в частині підготовки науково-педагогічних кадрів. ОК, призначені для реалізації ПРН 7 «Розуміти принципи та методи соціокультурної аналітики, застосовувати їх у дослідженнях та викладацькій діяльності», не охоплюють цей результат у повному обсязі. Формування його викладацької складової покладено на ОК 4 «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» та ОК 9 «Педагогічна практика»). Проте їхній зміст не утворює взаємопов'язаної системи. Аналіз силабусу ОК 4 свідчить про відсутність у ньому системного викладу організаційних, методичних та технологічних аспектів викладання, необхідних для ефективної практичної діяльності у закладах вищої освіти. Перелік тем, завдань до самостійної роботи, рекомендована література не відображають змісту (крім комунікаційної складової) педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу згідно з вимогами на третьому рівні освіти. Таким чином, педагогічна практика (ОК 9) не має пререквізиту, який би містив належне теоретичне забезпечення, що унеможливило повноцінне формування викладацької майстерності. Твердження ЗВО, яке міститься у відповіді на зауваження ГЕР, що вступники вже демонструють необхідні знання під час вступного іспиту, є методологічно некоректним. По-перше, вступне випробування фіксує лише мінімальний рівень готовності до навчання, але не може вважатися підтвердженням сформованості ПРН, які є об'єктом навчання за програмою. По-друге, аргумент ЗВО про те, що педагогічні компетентності, які сформовані на 7 рівні НРК (магістратурі), на думку ГЕР, є достатніми, а зміст ОК 4 та ОК 9 має поглиблювати набуті знання та сформовані уміння й навички, суперечить суті підготовки доктора філософії. Відповідно до дескрипторів 8 рівня НРК, здобувач має набути компетентностей вищого порядку: здатність до розроблення авторських методик, проєктування інноваційних освітніх програм та трансформації дидактичних систем. Посилання на магістерський рівень не звільняє ЗВО від обов'язку забезпечити ці результати в межах поточної ОНП. Неможливість забезпечення ПРН 7 щодо викладацької діяльності через змістову невідповідність ОК 4 та відсутність його зв'язку з ОК 9 є суттєвим недоліком. Отже зміст ОНП у цій частині не становить логічної взаємопов'язаної системи і свідчить про невідповідність даному підкритерію.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 034 Культурологія.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибіркові компоненти складають 16 кредитів (26,7% від обсягу освітньої складової), що забезпечує право здобувача на індивідуальну траєкторію. Здобувачам забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір теми дослідження та дисциплін із каталогу вибіркового ОК університету.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітньо-наукова програма передбачає практичну підготовку здобувачів, зокрема через педагогічну практику. Однак аналіз показав, що ефективність цього компонента суттєво обмежується через відсутність належного теоретичного підґрунтя. Передбачається, що базові знання для практики формуються в межах ОК 4 «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності». Проте зміст цього компонента фокусується виключно на аспектах комунікації, ігноруючи дидактику вищої школи. Згадані у відповідях ЗВО та ЕГ на зауваження ГЕР теми ОК4, не містять потрібного змісту з теоретичних основ організації навчального процесу, форм навчання, методик планування та проведення занять, інструментів оцінювання тощо. Як наслідок, здобувачі виходять на педагогічну практику не маючи належного теоретичного підґрунтя та необхідного педагогічного інструментарію. Твердження, наведене у відповіді ЗВО на зауваження ГЕР про те, що педагогічна практика (ОК 9) одночасно забезпечує і теоретичну підготовку, на думку ГЕР, суперечить дидактичним принципам вищої освіти і засвідчує порушення принципу наступності. Адже практика є формою закріплення та перевірки вже сформованих компетентностей, а не інструментом для первинного вивчення теоретичних основ дидактики. Таким чином, практична підготовка в межах ОНП лише частково уможливорює здобуття компетентностей, потрібних для подальшої викладацької діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП забезпечує набуття соціальних навичок (soft skills).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма спрямована на досягнення цілей сталого розвитку, зокрема щодо якісної освіти, гендерної рівності та розвитку сталих спільнот.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до чинного Порядку прийому, є чіткими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу. Водночас детальний аналіз змісту вступних випробувань виявив деякі методичні суперечності, які підтверджені у відповіді ЗВО на зауваження ГЕР. А саме: ЗВО апелює до обов'язковості педагогічних компонентів у магістратурі та включає питання з теоретико-методичних основ педагогічної діяльності до програми вступних іспитів. Тобто заклад використовує вступний іспит як доказ «сформованості» ПРН, що суперечить суті ступеня доктора філософії (8 рівень НРК). Проте спеціальність 034 «Культурологія» не є педагогічною, а її державний стандарт не містить вимог щодо обов'язкового формування викладацьких компетенцій. Отже, припущення закладу, що всі вступники (зокрема з інших ЗВО або випускники минулих років) вже мають сформовані педагогічні навички, є необґрунтованим. Включення складних дидактичних питань у програму вступу за відсутності відповідних пререквізитів у стандарті магістра створює нерівні умови для осіб без попереднього педагогічного досвіду. Отже хоча формально правила прийому відповідають нормам, методичний підхід до формування програми вступних іспитів потребує коригування.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання враховують особливості програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ВНУ діють процедури визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, що регулюються відповідними Положеннями. Проте досвід реальної міжнародної академічної мобільності протягом останніх років на даній ОП відсутній.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Заклад здійснює визнання результатів неформальної та інформальної освіти згідно з Положенням про визнання таких результатів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес відповідає вимогам законодавства та базується на студентоцентрованому підході. У навчанні використовуються цифрові інструменти, зокрема платформа Moodle та MS Teams.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР фіксує, що ЗВО формально дотримується вимог щодо своєчасності надання інформації: силабуси освітніх компонентів розміщені у відкритому доступі в каталозі ОП, а результати опитувань свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів. Проте під час експертного аналізу ОНП та відповідей ЗВО та ЕГ на зауваження ГЕР було виявлено розбіжності між задекларованими цілями та фактичним тематичним наповненням за деякими ОК (зокрема ОК 4). Попри те, що ЗВО наполягає на тому, що зміст ОК 4 є достатнім для підготовки до педагогічної практики, у формулюваннях тем відсутні дидактичні аспекти вищої школи. Тематична невідповідність ОК задекларованим задачам формування викладацьких навичок дає підстави для висновку про надання суперечливої інформації щодо змісту навчання. ГЕР наголошує, що інформація в силабусах має бути однозначною для інтерпретації всіма учасниками освітнього процесу. Наявність розбіжностей між задекларованими ПРН та реальним наповненням дисциплін порушує права учасників освітнього процесу на доступну та зрозумілу інформацію про зміст навчання та засвідчує необхідність звернути увагу до забезпечення якості навчально-методичного забезпечення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень забезпечується через інтеграцію індивідуальних планів наукової роботи у зміст освітніх компонентів. ГЕР погоджується із зауваженням ЕГ щодо обмеженості спектру досліджень проблематикою хореографії та потреби посилення міждисциплінарності ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності за даною ОНП здійснюється через участь здобувачів у міжнародних літніх школах, проєктах за підтримки уряду Канади та МЗС ФРН. НПП мають профілі в наукометричних базах та підтримують зв'язки з університетами Польщі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю та критерії оцінювання на ОНП є чіткими та оприлюднюються заздалегідь у силабусах, розміщених у каталозі освітніх програм. Передбачено поєднання поточного (усні відповіді, презентації) та підсумкового (іспити, заліки) контролю. Зауваження ЕГ щодо невідповідності у формулюваннях компетентностей (ЗК, ФК) та ПРН у силабусах окремих дисциплін (ОК3б, ОК4, ОК5, ОК6), порівняно з текстом ОНП, є слушними.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації, що відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії. Для спеціальності 034 Культурологія ЄДКІ не запроваджений. Результати навчання підтверджуються під час захисту через оцінку наукової зрілості здобувача.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів регламентовані університетськими Положеннями, що доступні на сайті ВНУ. Діють процедури врегулювання конфлікту інтересів та апеляції. ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо вдосконалення процедур забезпечення об'єктивності оцінювання на третьому рівні освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО сформовано системну політику академічної доброчесності (Кодекс академічної доброчесності, Положення про плагіат). Використовуються системи StrikePlagiarism та Identific. В ОНП запроваджено окремий ОК «Академічна доброчесність та наукова етика». Фактів порушення академічної доброчесності на програмі не зафіксовано

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кадрове забезпечення ОНП відповідає Ліцензійним умовам (п. 37-38). Підготовку забезпечують 6 докторів наук, професорів, які мають актуальні публікації у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у базах Scopus/WoS.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та

послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими та базуються на рейтингових показниках професійної діяльності. Вакансії оприлюднюються на сайті ЗВО. Водночас нормативна база не передбачає можливості укладання короткострокових контрактів для молодих вчених, які вперше проходять відбір, що знижує гнучкість управління ресурсами.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації ОП залучено роботодавців через гостьові лекції та спільні проєкти. Проте виявлено певний дисбаланс у складі стейкхолдерів: недостатньо представлені фахівці саме з галузі дата-аналітики та моніторингу культурних практик.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО сприяє розвитку викладачів через програми підвищення кваліфікації. Функціонує система матеріального заохочення на основі рейтингового оцінювання. ГЕР рекомендує чіткіше пов'язати результати опитувань здобувачів із плануванням індивідуальних траєкторій розвитку НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Наявна достатня матеріальна база для забезпечення реалізації освітньої програми. ГЕР рекомендує ЗВО врахувати та виправити виявлені недоліки, які зазначені у звіті ЕГ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Освітнє середовище ОНП забезпечене належними ресурсами: заняття проходять у мультимедійних аудиторіях, використовується LMS Moodle та Microsoft 365. Бібліотека має фонд понад 727 тис. примірників, доступ до Scopus/WoS та інституційний репозиторій. Здобувачі мають вільний доступ до Wi-Fi у корпусах та укріттях.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека забезпечується наявністю укріттів та дотриманням норм охорони праці.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ВНЗ функціонує психологічна служба, діє «Цифровий кампус» для організаційної та інформаційної підтримки. Соціальна підтримка включає, зокрема й допомогу у працевлаштуванні через Центр кар'єри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створено умови для осіб з особливими освітніми потребами (пандуси, ліфти у корпусах А і С, таблички шрифтом Брайля). ГЕР звертає увагу ЗВО на необхідність усунення недоліків, зазначених у звіті ЕГ.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ВНЗ наявні унормовані антикорупційні політики та Кодекс академічної доброчесності. Процедури реагування на конфліктні ситуації доступні через «скриньку довіри» та психологічну службу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО послідовно здійснює процедури моніторингу та щорічного перегляду ОП. Протягом 2021–2025 рр. до програми вносилися зміни, зокрема щодо впровадження нових ОК.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Наявна практика відстеження кар'єрного шляху випускників через «Асоціацію випускників» та Wiki-сторінку кафедри («Історії успіху»). Проте моніторинг недостатньо гнучкий, а дані про кар'єрний шлях випускників не структуровані в єдину базу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Хоча програма акредитується вперше, ЗВО враховує досвід акредитацій інших програм через роботу «Школи гарантів» та участь у семінарах НАЗЯВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості базується на взаємодії стейкхолдерів та готовності кафедри оперативно реагувати на зміни соціокультурного контексту.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко визначені в нормативних документах ЗВО, зокрема у «Положенні про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому рівні» (2025 р.). Університет забезпечує аспірантам можливість формування індивідуального плану та участь у самоврядуванні.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО оприлюднює проєкти ОНП для громадського обговорення не пізніше ніж за місяць до їх затвердження. Проєкт ОНП «Соціокультурна аналітика» та онлайн-форми для внесення пропозицій доступні на офіційному сайті у розділі «Громадське обговорення»

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті ВНУ у вкладці «Каталог освітніх програм» забезпечено відкритий доступ до ОНП, навчального плану, силабусів обов'язкових та вибіркових компонентів. Разом з тим, ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо технічних недоліків сайту: відсутність повноцінної адаптації для ПК (переважає мобільна верстка) та нестабільну роботу внутрішньої пошукової системи за ключовими словами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП забезпечує підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем через вивчення методологічних дисциплін («Методологія соціокультурної аналітики», «Філософія та методологія науки»). Також передбачено підготовку до науково-педагогічної діяльності через освітні компоненти ОК 4 «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» та ОК 9 «Педагогічна практика». Водночас їх зміст не забезпечує повноцінної підготовки аспірантів до викладання, оскільки ОК 4 не містить необхідних методологічних і методичних складових педагогічної діяльності. Це призводить до того, що педагогічна практика (ОК 9) втрачає своє методологічне підґрунтя. У своїй відповіді ЗВО пояснює, що ОК 4 поглиблює знання, фокусуючись на комунікативному аспекті. Проте професійна комунікація (зміст ОК 4) не тотожна дидактиці вищої школи (методика, оцінювання, розроблення програм). Аналіз силабусу ОК 4 засвідчує відсутність у ньому тем з структурування лекцій, формування навчального контенту, навчально-методичного забезпечення, методів оцінювання тощо. Попри заявлену мету: "... формування у здобувачів необхідного обсягу знань і вмінь на основі опанування теорії і методології навчально-виховної діяльності", цей компонент дозволяє розвинути лише навички спілкування, але не забезпечує системну педагогічну підготовку викладача вищих навчальних закладів. Посилання ЗВО на те, що здобувачі PhD «вже опанували» методику викладання на попередньому рівні, на думку ГЕР, нівелює специфіку 8-го рівня НРК. Адже магістерський рівень (7 рівень) зазвичай забезпечує загальнопедагогічну основу, тоді як рівень доктора філософії вимагає спеціалізованої методичної підготовки, якої в ОНП наразі бракує. Згідно з дескрипторами НРК, підготовка доктора філософії передбачає не просто репродукцію знань, отриманих у магістратурі, а здатність до розроблення нових методик, трансформації навчальних планів, дидактичного аналізу та проєктування. ГЕР звертає увагу ЗВО на те, що трудові функції викладача вищих навчальних закладів вимагають актуальної підготовки саме на рівні аспірантури (8 рівень НРК). Твердження ЗВО про те, що підготовка й проведення практики включає і практичну, і теоретичну складові, засвідчує порушення дидактичної логіки побудови ОНП та нівелює статус практики як форми апробації знань. Зокрема порушено методологічний принцип послідовності: спочатку ґрунтовна теоретична підготовка з методики викладання фахових дисциплін (пререквізит), а потім її практична апробація. Покладання функцій теоретичного навчання на ОК 9 "Педагогічна практика" свідчить про відсутність логічного зв'язку між компонентами ОНП. Таким чином, ГЕР констатує дефіцит методологічної цілісності ОНП в частині підготовки аспірантів до науково-педагогічної діяльності. Відтак зміст теоретичних та практичних складових ОНП потребує узгодження між собою та забезпечення поглибленого забезпечення викладацьких компетентностей відповідно до третього рівня освіти та науково-педагогічного профілю здобувача.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність аспірантів відповідає профілю їхніх керівників, що підтверджено таблицею відповідності публікацій.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЗВО має підтверджену здатність формувати разові спеціалізовані ради.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Організаційне забезпечення досліджень включає проведення регулярних конференцій та можливість безкоштовної публікації у фаховому журналі ЗВО. Аспіранти мають доступ до необхідних інформаційних ресурсів.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Аспіранти залучаються до міжнародної спільноти через участь у літніх школах (Університет Любляни, 2024), міжнародних симпозиумах (Віденський університет, 2023), вебінарах Clarivate Analytics. Діє програма подвійного керівництва Co-tutelle. Проте рівень інтернаціоналізації результатів досліджень є низьким.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники беруть активну участь у проєктах, зокрема міжнародних та прикладних, співпрацюють з науковцями закордонних ЗВО, мають публікації у виданнях індексованих у Wos.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Академічна доброчесність забезпечується через обов'язкову перевірку текстів дисертацій та публікацій системами StrikePlagiarism та Identific. Випадків порушень не виявлено.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

1. Переглянути зміст та формулювання ФК і ПРН, зробивши їх більш конкретними, вимірюваними та спрямованими на практичну реалізацію науково-педагогічної діяльності у відповідності до вимог професійного стандарту «Викладач закладів вищої освіти» (до вересня 2026 р.). 2. Включити до робочої групи з перегляду ОП та до освітнього процесу представників організацій, що спеціалізуються безпосередньо на дата-аналітиці у сфері культури (до грудня 2026 р.) 3. Розглянути можливість розширити співпрацю із закордонними науковими та освітніми інституціями шляхом укладання угод про партнерство, в яких реалізується підготовка аспірантів за даною ОНП (до вересня 2027 р.) 4. Розробити механізм ширшого залучення представників партнерських установ до реалізації ОНП (до вересня 2026 р.)

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Під час чергового перегляду ОНП інтегрувати нові програмні результати навчання (ПРН), спрямовані на оволодіння навичками Digital Humanities та аналізу Big Data, а також відобразити їх у матриці відповідності компонентів (зокрема для ОК 5 «Методологія соціокультурної аналітики») (до червня 2027 р.) 2. Забезпечити належну попередню теоретико-методичну підготовку здобувачів до проходження педагогічної практики шляхом включення змістових модулів, спрямованих на формування педагогічної компетентності до ОК «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» або запровадження окремої дисципліни, що забезпечить опанування дидактичними (методологічними і методичними) засадами педагогічної діяльності у вищій школі (до вересня 2026 р.) 3. Узгодити зміст силябусу ОК "Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності" та програми ОК "Педагогічна практика" між собою та з вимогами до професійної підготовки здобувачів до викладацької роботи у відповідності до

методичних вимог 8-го рівня НРК (до вересня 2026 р.). 4. Забезпечити реальну змістову та методичну наступність між теоретичним курсом (пререквізитом) та педагогічною практикою (до вересня 2027 р.).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Переглянути програму вступного іспиту зі спеціальності 034 «Культурологія», усунувши з неї вимоги щодо демонстрації сформованих специфічних педагогічних ПРН, які мають бути результатом навчання саме на рівні PhD (до липня 2026 р.). 2. Сформулювати вступні вимоги таким чином, щоб забезпечити рівні можливості для вступників із різним освітнім та професійним досвідом, зокрема тих, хто не має попереднього педагогічного досвіду або завершив освітньо-професійні магістерські програми за спеціальністю «Культурологія» (до липня 2026 р.) 2. Посилити профорієнтаційну роботу для залучення абітурієнтів з інших ЗВО (до липня 2026 р.). 3. Активізувати заходи із внутрішньої та міжнародної академічної мобільності та забезпечити участь у них здобувачів ОНП (до травня 2028 р.).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Посилити практико-орієнтований компонент у сфері прикладної соціокультурної аналітики, включивши до планів практичних занять з фахових дисциплін, кейси, засновані на реальних запитах культурних інституцій (до липня 2026 р.) 2. Забезпечити міждисциплінарний профіль програми шляхом диверсифікації напрямів наукових досліджень аспірантів та затвердити тематику наукових робіт у прикладних напрямках, що відповідають назві та фокусу ОНП «Соціокультурна аналітика» (до травня 2027 р.) 3. Запропонувати цілісну траєкторію педагогічного розвитку для кожного здобувача, незалежно від профілю його попередньої освіти, шляхом копіювання змісту відповідних ОК (до липня 2026 р.) 4. Забезпечити відповідність між назвами дисциплін, задекларованими у їх силабусах цілями, задачами (з урахуванням їх місця у структурно-логічній схемі ОНП) та їхнім реальним наповненням (темами занять, літературою, завданнями для СРС) (до вересня 2026 р.) 5. Забезпечити прозорість та однозначність змісту навчання шляхом перегляду формулювань результатів навчання в ОНП та силабусах, замінивши абстрактні й декларативні конструкції, що припускають суб'єктивні інтерпретації, на конкретні та інформативні дескриптори відповідно до 8-го рівня НРК.(до липня 2026 р.) 6. Привести формулювання компетентностей та програмних результатів навчання у силабусах, у повну відповідність до редакції ОНП (до липня 2026 р.)

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розробити консолідований алгоритм апеляції та повторного складання іспитів та оприлюднити його на сайті ЗВО у вигляді покрокової інструкції (до вересня 2026 р.) 2. Скоригувати методику проведення усних іспитів з метою забезпечення об'єктивності оцінювання (до грудня 2026 р.)

Критерій 6. Людські ресурси

1. Передбачити у Положенні про конкурсний відбір можливість короткострокових контрактів для кандидатів, які вперше проходять відбір (до грудня 2026 р.). 2. Включити до робочої групи з перегляду ОП та до освітнього процесу представників організацій, що займаються прикладною соціокультурною аналітикою (до вересня 2026 р.)

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Обладнати робочі місця в бібліотеці та кімнати в гуртожитку додатковими лампами та розетками (до вересня 2026 р.). 2. Облаштувати входи до головного корпусу та гуртожитку кнопками виклику персоналу для забезпечення вимог інклюзивності (до вересня 2026 р.). 3. Розробити модель фінансової підтримки НПП для покриття витрат на публікації у виданнях, що індексуються у Scopus/WoS (до грудня 2026 р.)

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Розширити збір інформації з працевлаштування випускників, зокрема на національному рівні (до грудня 2026 р.). 2. Сформувати та структурувати єдину репрезентативну електронну базу даних кар'єрного шляху випускників усіх років, доступну для публічного перегляду на сайті (до грудня 2026 р.). 3. Розробити та впровадити нову цифрову форму подання пропозицій від здобувачів, яка обов'язково має містити метадані (назву ОП, період проведення опитування, кількість респондентів тощо (до червня 2026 р.). 4. Запровадити практику регулярного коригування змісту вибіркового компонентів на основі аналізу змін у професійній сфері (до грудня 2026 р.).

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Забезпечити адаптацію сайту для повноцінної роботи на ПК, виправити технічні помилки верстки, що ускладнюють навігацію з комп'ютерів (до грудня 2026 р.). 2. Налаштувати релевантну роботу системи пошуку по сайту за ключовими словами («вступ», «силабус» тощо) для покращення публічного доступу до документів (до грудня 2026 р.)

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Посилити інтернаціоналізацію наукових результатів здобувачів та їхніх керівників через збільшення кількості публікацій у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science (до червня 2027 р.). 2. Розробити механізми стимулювання академічної мобільності здобувачів за даною ОНП. (до вересня 2026 р.) 3. Забезпечити можливість розширення участі здобувачів за даною ОНП у дослідницьких проектах провідних науково-дослідних центрів та установ, зокрема закордонних ЗВО (до червня 2027 р.) 4. Забезпечити повноцінну підготовку аспірантів до викладацької діяльності шляхом коригування змісту ОК4 або уведення окремого ОК, який би містив методологічні та

методичні складові, необхідні для практичного опанування педагогічної діяльності у відповідності до вимог 8 рівня НРК (до липня 2026 р.) 5. Скоригувати зміст та методику проведення практики (ОК 9) у відповідності до сучасних трудових функцій викладача закладу вищої освіти, зокрема змістивши наголос на створенні здобувачами власного методичного продукту (до липня 2026 р.) 7. Розробити чіткі критерії оцінювання практичної підготовки здобувача, які б базувалися на підтвердженій здатності трансформувати складний науковий контент у доступні навчальні форми (відповідно до дескрипторів 8 рівня НРК).

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР оз ID 48516.xlsx	bNYsIfomMpmNko5W94SLMnt8s+gfoTTEz2GZOED S4tA=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА